

КОСМИЧКО-ГЕОМЕТРИЈСКИ СВЕТ СТОЈАНА ЋЕЛИЋА

СРЕТКО ДИВЉАН

Педагошки факултет у Јагодини

Резиме. Линије и површине су путоказ, сазвезђа и сликарска мисао Стојана Ћелића. Његове површине су окамењене геометријске мисли које проповедају космички сан и себе. Ћелић је нашао космичку мисао у себи. Он је сликар нове емоционалне и планетарне геометријске визије. Омеђене плохе су Ћелићев део еуклидовске планетарне интелигенције, као пети постулат.

Сезаново разлагање света на геометријске облике је зачетак апстрактне мисли. Ћелић је много дубље ушао у космички свет од Пол Сезана. Ликовне површине мудрости Ћелић гради кроз космички пут визуализације. Геометријске површине су мисао, космички облик и форме у Ћелићевим сликама. Његове слике одишу мудрошћу и космичким обликом у којима влада апсолутни ликовни ред и склад нових мисаоних осећања.

*

Стојан Ћелић је сликар горштак. Његова племенитост надраста овоземаљску мудрост. Сликарство овога сликара, од самог почетка, саткано је од сурово-експресивног реализма. Босански кршеви су његова истина и снага постојања.

Живео је близу Богова у космосу. Његове планине додирују небо. Боје и линије на његовим сликама су експресивно постојане и рустикалне. У сурово-реалистичком сликарству Стојана Ћелића, створена је атмосфера једноставног геометријског израза. Велика је мудрост склопити геометријске облике у једну целину. Реалистичка визија је део света око нас а апстрактна је део наше унутрашње свести.

Апстрактни свет у себи носи космички сиже. Узлет у планетаријум геометријског света смео је подвиг креативног сликара. Виђење свет као геометријски облик чиста је филозофија ума. У филозофији чистог сликарског ума, геометрија означава бесконачност. Велики је подвиг да сликар у чистој геометрији протка и емоције. Ћелић је успео да геометрију имплементира у креативно ткиво космичког света и осећања.

Геометријско сликарство Стојана Ћелића ствара космичку загонетку кроз филозофију ума. Геометријско осећање умовањем, главна је одлика Ћелићевог космичког сликарског света. Дати форму и атмосферу у једној геометријској слици основа је филозофије у сликарству. Ћелић се одрекао овоземаљског умовања и одлетео на Пегазу у море космичке геометрије.

Пре Ћелића, Пит Мондријан је заорао сликарску бразду апстрактне форме и космичког безграничја. Василије Кандински лети апстрактним експресионизмом у космичку раскош лирског света. Казимир Маљевич ствара затворени свет геометријске форме – "Бели квадрат на белој позадини."

Геометрија је апстрактна мудрост и космички свет бесконачности.

Ћелићево сликарство је рационална емоција, тј. супротност унутар јединства. Рационална емоција је хладно одушевљење свесног сагледавања унутрашњег света и експресије осећања.

У Ћелићевом сликарству топле боје надахњују експресијом затворене геометријске форме.

Унутрашња конструкција је визуелна мисао у сликама Стојана Ћелића. Он је пробудио код посматрача космички свет и радост обојених плоха. Сликарство Ћелићево је извор космичких мисли које настају с друге стране облика. Форма његовог изражавања је космичка апстракција и пут у ликовни лирски интелектуализам.

Кроз геометријску форму Ћелић истиче ликовни феномен напред-назад као космички привид и космичко осећање трансценденталности. Метафизички простор у уметности Стојана Ћелића добија геометријско космичку атмосферу плошних ћелија.

Ликовни језик Ћелићевих слика је препознатљив и у духу је космичко-геометријских препознавања. Његово сликарство је естетско укидање дубоког простора и стварање нове илузије преко визуелизације.

Обојена геометрија у Ћелићевим сликама звучи као бесконачни свет у космосу. Космогону космичко и просторно сучељавање даје нови ликовни сукоб и нови ликовни суд. У његовим сликама космички свет је наиндивидуални осећај где је успостављена веза између планетарног простора и грађанске цивилизације у нову ликовну узвишеност. Геометријска визија ломи се и ствара неоконструктивизам где и сама слика постаје еуклидовска мисао и космички простор.

Ћелић бежи од уклетог сликара и тражи геометријско кретање плоха и боја у новом амбијентално-визуелном простору. Издужене ликовне ћелије стварају универзално хумани свет површина које се имагинарно крећу напред-назад.

Сложена геометријска визија повезује амебоидни овоземаљски свет са апстрактном конструкцијом у свест чистог ума. Конструктивно-апстрактна мисао ствара конкретна визуелна осећања. Визуелна конкретна осећања на Ћелићевим апстрактним сликама не спутавају ликовну суптилност или затвореност. Смелост креативног става у Ћелићевом сликарству издиже се у сазвежђе космичко.

Ћелић је кренуо стазама Сезана, Маљевича и Кандинског. Сезан, Матис Пикасо и Дали су били узор српском поратном сликарству.

Он је имао довољно смелости да сопствени уметнички израз артикулише и кроз космичке визије.

Његови сјајни апстрактни пејзажи Сопоћана представљају креативну смелост. Апстрактни пејзажи су на самом небу где Пегази играју небески плес. Пејзажи су сунцем обасјани или маглом обавијени. Плошно обојени пејзажи играју се као дугино коло у сазвежђу. Кажу да у њима вила Равијојла сања свој сан, и да је Пегаз оставио многе звезде да их човек у "њедра тура."

У мноштву геометријских облика, Ћелић себи није дозволио да се понавља и да постане монотони, сликар овоземаљски. Звездопер апстрактног сликарства је моћник просторно композиционе форме. Његова смелост је божанствена висина и дрскост једног сазвежђа. Хладне и топле боје говоре о визуелној мисли и сукобу еуклидовске форме космичке.

Његово сликарство је апстрактна математика или обојена нацртна геометрија. Геометријски ликовни флоу је снажна креативна емоција кроз одређене плохе у простору.

Закључак

Боја и плоха дају космичку мисао.

Космос је у нама и изнад нас.

*

Ћелић је сликар у пуном сјају геометрије и чисте апстрактне памети. Његове мисли лебде у нама и око нас као геометријски флоу. Бити толико смео може само "Човек, племенити горштак."

Његови почетци усмерени су на човека у себи, онога који види у боји.

*

Одбацити визију и ући у геометрију, знак је космичког човека коме је предодређено да живи на небу.

Одгонетнути његову геометријску визију и дан-данас је велика ликовна смелост.

Ћелићев свет је небеска обојена плошна равница.

*

Космички свет Стојана Ћелића је најлепша машта и сан. Слике Ћелићеве су испод полукружне дуге, оне су обојено тле божијег путоказа.

Рођен да буде птица, Ћелић слику види само с неба.

Његово стваралачко поље је равна геометријска форма и запис у облику обојене плохе. Плоха је издужена мисао која личи на свеца из Сопоћана. Из њих говоре небеса и звездопери.

Апстрактна ликовна форма у Ћелићевим сликама тежи ка Богу, као сопоћански осликани светац.

СРЕТКО ДИВЉАН

Узвишена осећања у његовом сликарству су: Слика, Мисао, Плоха...
Телић.

Све је то небеска мисао обојена!

У његовим сликама ћути обојена геометрија, Мисао и Космос.

COSMICALLY – GEOMETRICAL WORLD OF STOJAN ĆELIĆ

The works of painter Stojan Ćelić were analyzed.